

Vlaams
Parlement

ingediend op **349** (2014-2015) – Nr. 1
7 mei 2015 (2014-2015)

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door Danielle Godderis-T'Jonck

van het verslagmoment
over de Europese Ministerraden
Landbouw en Visserij van maart en april 2015

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

mevrouw Cathy Coudyser, de heer Jelle Engelbosch, de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, de heer Jan Van Esbroeck, mevrouw Sabine Vermeulen;
de heren Jos De Meyer, Bart Dochy, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Johan Verstreken;
de heren Herman De Croo, Francesco Vanderjeugd;
de heer Rob Beenders, mevrouw Els Robeyns;
de heer Johan Danen.

Plaatsvervangers:

de heren Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Bert Maertens, Marius Meremans, Wilfried Vandaele, mevrouw Tine van der Vloet;
de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens, Michel Doomst, Jan Durnez;
de dames Lydia Peeters, Freya Saeys;
de heren John Crombez, Kurt De Loor;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Stefaan Sintobin.

INHOUD

1. Toelichting door Pieter Lietaer	4
1.1. Raad 16 maart 2015	4
1.2. Raad 20 april 2015.....	5
2. Toelichting door Barbara Roegiers	6
2.1. Raad 20 april 2015.....	6
3. Bespreking	7
Gebruikte afkortingen	9

Op 29 april 2015 organiseerde de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid een verslagmoment over de Europese Ministerraden Landbouw en Visserij van maart en april 2015, met Pieter Lietaer, attaché Landbouw, en Barbara Roegiers, attaché Visserij, van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU.

1. Toelichting door Pieter Lietaer

Pieter Lietaer meldt vooreerst dat er in februari 2015 geen Raad plaatsvond.

1.1. Raad 16 maart 2015

1.1.1. Ontwerpverordening Biologische Landbouw

De verordening werd al in december 2014 een eerste keer besproken, en heeft tot doel de wetgeving in overeenstemming te brengen met het Lissabonverdrag van 2009 en een aantal onduidelijkheden uit de wetgeving weg te werken.

De EC legde in maart 2014 een voorstel neer. De tekst werd al in de eerste helft van 2014 onder het Griekse voorzitterschap behandeld, maar vooral onder het Italiaanse voorzitterschap in de tweede jaarhelft was er aandacht voor. Het was de doelstelling om tijdens het Italiaanse voorzitterschap een gedeeltelijk akkoord te bereiken over de ontwerpverordening, maar dat is niet gelukt.

In december 2014 verscheen het werkprogramma van de EC met de belangrijkste werkpunten voor 2015. De EC geeft de lidstaten en het EP tot juni 2015 de kans om tot een akkoord te komen. Indien er dan geen akkoord is, zal de EC het voorstel intrekken. De EC wil namelijk het aantal initiatieven beperken en focussen op de belangrijke zaken. Biologische landbouw is voor het Letse voorzitterschap in de eerste helft van 2015 een prioriteit.

Op de Raad van maart 2015 was een tussentijdse bespreking gepland tussen de ministers, om aan de compromistekst een politieke oriëntatie te geven. Drie elementen kwamen daarbij aan bod. In de eerste plaats hoe niet toegelaten stoffen, zoals pesticiden, benaderd moeten worden in de verordening Biologische Landbouw. Er was opnieuw grote verdeeldheid onder de lidstaten. Sommige waren van oordeel dat er helemaal geen residuen in bioproducten aanwezig mogen zijn. Een andere groep wou met drempelwaarden werken. Een derde groep was van oordeel dat er moet worden gewerkt met de oorzaak van de contaminatie. Dat betekent nagaan of er al dan niet een vrijwillige oorzaak aan de basis van de contaminatie ligt.

Over de import was er minder discussie. Het gaat over welke producten uit derde landen als biologisch kunnen worden bestempeld. De controle en de maatregelen zouden in derde landen minder streng kunnen zijn dan in Europa. Er werd aan de EC voorgesteld om te evolueren naar een systeem waarbij derde landen de EU-maatregelen moeten nastreven, terwijl dat tot nog toe grotendeels niet het geval is. Nu werkt de EC meestal met een systeem van equivalentie waarbij systemen van derde landen worden erkend en de producten dus als biologische producten mogen worden ingevoerd. Enkele lidstaten waren wel bezorgd over de impact die deze wijziging zou kunnen hebben op de invoer vanuit ontwikkelingslanden. Sommige ontwikkelingslanden zouden niet meer kunnen voldoen aan de strenge Europese regels, met minder toegang tot de Europese markt tot gevolg.

Over de controle was er ook verdeeldheid. Een groep lidstaten is voorstander van de handhaving van de huidige regelgeving, namelijk een jaarlijkse fysieke controle van alle biologische landbouwers. Daartegenover stond een groep van lidstaten die voorstander is van een controle op basis van risicoanalyse.

Ook bleek dat over het toepassingsgebied van de verordening, met name welke producten onder de verordening ressorteren, nog verduidelijking nodig is. Sommige lidstaten wilden bijvoorbeeld producten als zeezout toevoegen. Dan rijst natuurlijk de vraag of zeezout biologisch geproduceerd kan worden.

Het is de bedoeling om in mei 2015 tot een akkoord te komen. Intussen werd op technisch niveau voortgewerkt en blijkt dat er toch nog problemen zijn. De vraag is of op de Raad van 11 mei 2015 een akkoord kan worden bereikt.

1.1.2. Stand van zaken zuivelsector

Deze discussie was het gevolg van de afschaffing van de melkquota. De EC was vrij optimistisch over de toekomst van de sector en verwacht dat de vraag zal groeien vanuit Azië en het Midden-Oosten en dat de EU-producenten er de vruchten van kunnen plukken. De EC gaf toe dat de prijzen waarschijnlijk volatieler zullen zijn.

In de discussie tussen de lidstaten was er verdeeldheid over hoe daarmee omgegaan moet worden. Oostelijke en zuidelijke lidstaten pleitten voor extra steunmaatregelen. Voornamelijk West-Europese lidstaten waren ervan overtuigd dat er geen extra steunmaatregelen nodig zijn. België heeft zich niet uitgesproken, deelt Pieter Lietaer mee. Over de uitbreiding van de activiteiten van het prijzenobservatorium vroeg België om de productiekosten te monitoren en de monitoring op een meer regionaal niveau toe te passen. De Europese commissaris heeft toegezegd om de werking van het observatorium te evalueren en een uitbreiding van de activiteiten te overwegen.

1.1.3. Vereenvoudiging GLB

De vereenvoudiging van het GLB is een prioriteit van de Europese commissaris en het Letse voorzitterschap. De EC vroeg de lidstaten, het EP en de stakeholders om tegen eind februari 2015 hun voorstellen in te dienen. België heeft dat gedaan en Vlaanderen heeft hiertoe een actieve bijdrage geleverd. De EC zal op basis van deze input haar voorstellen eind 2015 of begin 2016 voorleggen. De doelstelling van het Letse voorzitterschap is om raadsconclusies goed te keuren op de Raad van mei 2015. Tijdens de discussies in maart 2015 hebben de lidstaten de eigen particuliere belangen en voorstellen toegelicht. Vergroening kwam vaak aan bod, evenals de rapportages in verband met de plattelandsprogramma's. De vraag is hoe de veelheid aan voorstellen concreet vertaald zal worden. Het Letse voorzitterschap gaf een eerste aanzet met de ontwerpconclusies, waaraan op technisch niveau nog voortgewerkt wordt, zodat op de Raad van mei 2015 een akkoord kan worden bereikt. De voorliggende conclusies zijn evenwel nog vrij algemeen, maakt de spreker duidelijk.

1.1.4. Diversen

De controle op vergroening voor gewasdiversificatie, de mishandeling van Angorakonijnen en andere pelsdieren en *Xylella fastidiosa* werden nog behandeld, maar het eerste en derde punt hebben geen impact op Vlaanderen en het tweede punt betreft eerder Leefmilieu, licht Pieter Lietaer toe.

1.2. Raad 20 april 2015

In april werden enkel diverse landbouwpunten behandeld. In de eerste plaats de samenwerking tussen de EC en de Europese Investeringsbank. Het is de wens van de Europese commissaris om meer financiële instrumenten, zoals leningen, te gebruiken in de landbouwsector. Daarover werd een toelichting gegeven.

Daarnaast was er een belangrijke discussie over oorsprongsetikettering. Een aantal vleessoorten moet nu worden geëtiketteerd. Er moet worden aangegeven waar het vlees vandaan komt. In de verordening staat ook dat de EC met een aantal rapporten moet komen over de oorsprongsetikettering en over de al dan niet uitbreiding van de etikettering naar andere producten. Die rapporten zijn uitgebleven, want de vooropgestelde timing was december 2014. Het werd op de agenda van de Raad geplaatst om de EC onder druk te zetten om de rapporten te publiceren. De kern van de discussie is of de oorsprongsetikettering al dan niet moet worden uitgebreid tot andere producten zoals zuivel of producten waar één ingrediënt meer dan 50 percent van het product uitmaakt. De lidstaten zijn daarover verdeeld. België was er in het verleden geen voorstander van. Het is een federale materie en België wil de rapporten van de EC afwachten om het standpunt te herbekijken.

De expo van Milaan start op 1 mei 2015 en gaat over voedselzekerheid. Dat werd door de Italiaanse delegatie toegelicht op de Raad.

2. Toelichting door Barbara Roegiers

2.1. Raad 20 april 2015

Barbara Roegiers deelt mee dat tijdens de Raad van januari 2015 het meerjarenplan voor de Oostzee voor een eerste keer voorgesteld is door de EC, gevolgd door een gedachtewisseling, waarbij België een algemene tussenkomst hield. Het voorstel heeft een grote precedentswaarde voor andere meerjarenplannen. Daarom wil België aandachtig onderzoeken of het voorstel overeenstemt met het Verdrag van Lissabon, de bepalingen in het nieuwe GVB en de aanbevelingen van de interinstitutionele taskforce. België benadrukte in januari ook het belang van flexibiliteit, zodat er voldoende kan worden ingespeeld op nieuwe wetenschappelijke adviezen en het plan gemakkelijk kan worden aangepast aan nieuwe omstandigheden.

Meerjarenplannen zijn sinds de hervorming van het GVB in 2002 in werking getreden, schetst *Barbara Roegiers*. Meerjarenplannen hebben twee voordelen. Het eerste voordeel is het bepalen van de TAC door middel van zogenaamde oogstregels. Hierdoor volgt een bijna automatische bepaling van de TAC en quota. Een tweede voordeel is dat ze voldoende zekerheid geven op lange termijn aan de sector, zodat langetermijninvesteringen beter kunnen worden gepland.

Het Verdrag van Lissabon bepaalt de bevoegdheidsverdeling over het visserijbeleid, verdeeld tussen Raad en EP. Artikel 43, tweede lid, bepaalt dat het GVB onder de codecisie valt. Raad en EP kunnen zich hierover uitspreken. Het derde lid bepaalt dat enkel de Raad bevoegd is voor de vastlegging en de verdeling van de vangstmogelijkheden.

Tussen Raad en EP is er al lang een discussie over de juridische basis van de meerjarenplannen, geeft de spreker mee. Het hoogtepunt van de discussie was er op de Visserijraad van december 2012. Toen werden snel enkele oplossingen gezocht voor het oude kabeljauwherstelplan, dat automatische kortingen oplegde van het quotum en de visserijinspanning, maar in de praktijk niet langer werkbaar bleek. Daarom werd besloten om de TAC en de visserijinspanningen voor het kabeljauwherstelplan te bevriezen en deze enkel door de Raad te laten bepalen in een wetgevende akte gebaseerd op artikel 43, derde lid. Het EP en de EC hebben de Raad voor het Europees Hof van Justitie gedaagd, omdat ze niet akkoord gingen met de demarche van de Raad. Er werd naar een oplossing gezocht, waartoe een bijzondere interinstitutionele taskforce werd opgericht met

vertegenwoordigers van de EC, EP en de Raad. De Raad werd door het voorzitterschap vertegenwoordigd.

De taskforce bracht een aantal aanbevelingen uit over hoe meerjarenplannen in de gemengde visserij er in de toekomst uit zouden kunnen zien. Er zouden geen oogstregels meer zijn omdat die de juridische discussie veroorzaakten tussen Raad en EP. In plaats daarvan kan er met een bandbreedte worden gewerkt, met een boven- en onderlimiet om de maximale duurzame opbrengst voor de doelsoorten te bereiken.

Het ging om aanbevelingen en niet om een akkoord, beklemtoont Barbara Roegiers. De Corepervergadering nam akte van deze aanbevelingen. Er werd aan de EC gevraagd om op deze basis een voorstel te doen. De EC deed dat voor het meerjarenplan voor de Oostzee, het eerste meerjarenplan onder het nieuwe GVB.

Vlaanderen heeft geen direct belang in de Oostzee, maar omdat het gaat om het eerste meerjarenplan onder het nieuwe GVB, heeft het een belangrijke precedentswaarde. België benadrukte steeds dat het meerjarenplan werkbaar moet zijn voor de betrokken lidstaten en dat er een evenwicht moet komen tussen een langetermijnvisie en het flexibel inspelen op veranderende omstandigheden.

De spreker schetst vervolgens het procedureverloop. Het voorstel werd in oktober 2014 door de EC neergelegd. De Raad nam op 20 april 2015 een algemene oriëntatie aan. De visserijcommissie van het EP stemde er op 31 maart 2015 over en de plenaire stemming was op 28 april 2015.

De Raad bereikte tijdens de vergadering van april 2015 een compromis over een volledige algemene oriëntatie. Frankrijk en Spanje drongen voorheen sterk aan op een gedeeltelijke oriëntatie, waarbij alle politiek gevoelige artikelen over de juridische basis tussen haken zouden worden geplaatst. Er zou dan na de uitspraak van het Europees Hof van Justitie over worden beslist. Frankrijk en Spanje hebben zich bij de stemming onthouden en legden een bijkomende verklaring af over de juridische basis. Ze benadrukten dat de gewone wetgevende procedure, waarbij bepaald is dat samen met het EP moet worden beslist, inadequaat is. Er kan dan geen rekening worden gehouden met de laatste wetenschappelijke adviezen. De Raad nam een verklaring aan die erop wees dat het hier enkel om de noden van de Oostzee gaat en dat hij van oordeel is dat zijn prerogatieven niet in het gedrang komen, besluit Barbara Roegiers.

3. Bespreking

Bart Dochy wil weten of er concrete voorstellen waren over de steunmaatregelen voor de zuivelsector. Denkt men aan het ondersteunen van structuren en rechtstreekse inkomenssteun?

Jos De Meyer zou graag het standpunt van België over de vereenvoudiging van het GLB willen kennen.

Hij vindt oorsprongsetikettering belangrijk. De consument kan dan goed weten waar zijn producten vandaan komen. In het kader van de TTIP-onderhandelingen zal deze problematiek waarschijnlijk nog belangrijker worden, meent het lid.

Pieter Lietaer verduidelijkt dat de voorstellen in verband met de zuivel de gekende voorstellen waren zoals de aanpassing van de vetcorrectiecoëfficiënt, private opslag enzovoort. Er waren geen nieuwe zaken bij en de EC is er niet op ingegaan.

België heeft in verband met de vereenvoudiging van het GLB een dertigtal voorstellen ingediend.

De oorsprongsetikettering komt vaak aan bod in de media, bijvoorbeeld bij de paardenvleescrisis in Nederland. Er zijn heel wat lidstaten voorstander van de uitbreiding van de oorsprongsetikettering. Daarom heeft België in afwachting van de rapporten gezegd zijn standpunt nog eens te willen bekijken. De consumentenbelangen worden meegenomen in de later te bepalen positie.

Jos De Meyer zou het verrassend vinden als België daar geen of weinig belang aan zou hechten.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Danielle GODDERIS-T'JONCK,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Coreper	Comité van Permanente Vertegenwoordigers
EC	Europese Commissie
EP	Europees Parlement
EU	Europese Unie
GLB	gemeenschappelijk landbouwbeleid
GVB	gemeenschappelijk visserijbeleid
TAC	total allowable catch
TTIP	Transatlantic Trade Investment Partnership